

RUMALAD MULGID EHK ETÜMOLOGISEERIMISE OKKALINE TEE

LEMBIT VABA

Teretulnud on Taavi Pae ja Kersti Lusti ponnistus näitamaks, et mikroetnonüüm *mulk* : *mulgi* ei ole läti, vaid muud, nt onomastilist päritolu (Pae, Lust 2017). Alles kümme aastat tagasi Mari-Ann Rummeliga kahasse kirjutatud loos on Pae olnud n-ö traditsioonilisel seisukohal, s.o „*mulk* seletusena tundub tõenäolisem siiski tema läti päritolu” (Pae, Rummel 2006: 108). Mulgi päritolu üle on omal ajal pead murdnud niihästi lennuka fantaasiaga harrastusetümolooigid kui ka professionaalsed keeleteadlased, Pae ja Lust annavad uurimisloost üsna põhjaliku ülevaate. Nii eesti kui ka indoeuroopa keeli käsitlevas etümoloogilises kirjanduses on kinnistunud rahvusvaheliselt tuntud slavisti, mõne aasta ka Tartu ülikoolis tegutsenud Max Vasmeri (1886–1962) esitatud läti etümoloogia, s.o laen läti originaalset *mulķis* 'loll, lolpea, tohman, juhmard, tobu, ohmu, unimüts, lambapea, eesel' (vt Vasmer 1920: 343–346, 1921: 8, 1922: 13). Vasmeri seisukohta on tsiteerinud ja indoeuropeistide hulgas levitanud balti keelte sõnavara uurija Kazimieras Būga teaduslikus jätkväljaandes „Tauta ir žodis” aastal 1923 (vt Būga 1961: 684), soome keeleteadlane, läänemeresoome keelte balti laenude uurija Jalo Kalima (kaaludes sõna kuulumist koguni vanemasse laenukihistisse, vt Kalima 1936: 139), leedu etümoloogilise sõnaraamatu autor Ernst Fraenkel (LEW I: 471 sub *mūlķis*²) jt. Läti sõna leedu vaste on *mūlķis* 'loll, rumal, arutu, mõistmatu (inimene), molutaja; kogukas, jäme, lihav inimene', millel on rida homonüüme, sh nt *mulķis* 'nuttur, vesistaja, pipipill' ja hilislaen *mūlķis* 'lõss, kooritud, läbiaetud piim' saksa murdelisest laenualusest *molke* id. (LKŽ). Balti sõnaperel on usutav ja väga ulatuslik indoeuroopa taust (vt IEW II: 719 sub **melə -k-*, **mlāk-*; Etimologija).

Lugesin tähelepanelikult autorite argumente ja leidsin, et osa neist vajab tingimata kommentaare: minu arusaam *mulgi* traditsioonilise tõlgenduse õigsuses veel kõikuma ei löönud. Juba etteruttavalt tahan öelda, et autorite tööle oleks suurt kasu toonud keeleajaloo, eriti ajaloolise derivatsiooni tundmine, parem orienteerumine balti materjalis ja etümologiseerimismetoodika valdamine, sest autorid toonitavad, et nende töö rõhuasetus on sõna päritolul.

mul't või *mul'k*?

Autorid juhivad tähelepanu sellele, et läti *mulķis* hääldus on *multis* (Pae, Lust 2017: 434 joonealune 1) [tegelikult küll *mul't'is*], tahtes sellega ilmselt öelda – seda selgelt väljendamatat –, et läti laenu korral oleks ootuspärane häälikukuju *mul't*, mitte *mul'k*. *multis* esindab standardläti hääldust, ent läti keel pole ajalooliselt olnud ega ole tänapäevalgi homogeenne. Läti mediodorsaal ehk kesk-keelehäälik *t'*, mida kirjas märgib grafeem *ķ*, valmistab paljudele läti keelt emakeelenagi kõnelevatele inimestele mitut laadi hääldamisraskusi. Ülemläti

dialekti paljudes murretes häälik puudub ja seda korvab palataliseeritud *k'* (vt nt Laua 1969: 137 jj; LV 2013: 19).¹ Seda tõsiasja peegeldavad ilmekalt liivi ja eesti keele läti laenud. Kuraliivi keeles on lt *k* substituudiks kas *k* või *t'k*, kuid mitte *t'* (Suhonen 1973: 32, nt *mu'l'kki* 'loll'), eesti keeles samuti valdavalt *k'* või *k*, üksikjuhtudel *t'* resp. *t*, mille põhjus on seotud rahvaetümoloogilise tõlgenduse, onomatopöa või muude hälvet põhjustavate, eesti murdekeele iseärasustest johtuvate teguritega (Vaba 1997: 408).

Baltisaksa keeles tunti läti sõna *mul'kis* kujul *Mulks* [mulks] 'kohtlane, lihtsameelne inimene / einfältiger Mensch' ja see oli käibel nii Kuramaal kui ka lätikeelsel Liivimaal elavate baltisakslaste keeleuusus (Kiparsky 1936: 99; baltisaksa esinemuse esmateated Kiparsky järgi W. v. Gutzeiti sõnaraamatus „Wortschatz der Deutschen Sprache Livlands” (Riga, 1859–1899)).

Üksnes salatsiliivis, s.o Vidzeme läänepoolses osas on *k* asendajaks üsna järjekindlalt *t'*, omasõnavaraski sageli *k' > t'*: sõnas *mult'* 'loll' on lt *k* esindatud ootuspäraselt *t'*-ga; vrd veel muid salatsiliivis esinevaid laenuäiteid: *agurt'* 'kurk, kurgi' < van murd *agur'kis*, *krut't'* 'roop' < *kruk'is*. Kuid ee *mul'k* sündis ja arenes mikroetnonüümiks ida pool, tõenäolisimalt Ruhja piirkonnas, kus *k* asendajaks oli *k'* (*k*), kuid sellest lähemalt allpool.

mul'k* ja *lol'k

Autorid eksivad, väites, et eesti murdekeel ei tunne apellatiivi *mu'lk* tähenduses 'loll' (Pae, Lust 2017: 440). Jämajalt on siiski registreeritud *mul'k* : *mul'gi* 'vähese mõistusega inimene', mis on laenatud Kuramaal kõneldud läti keelest või tuntuks saanud liivi keele vahendusel (Vaba 1997: 136). Huvitavat laenujuhtumit esindab Karulast *lol'k* : *lol'gi* 'loll', mis on öieti eesti ja läti lolli tähistavate sõnade sulam (Vaba 1997: 122). Käesoleva teema seisukohalt on neil teatel muidugi marginaalne tähendus.

Kuidas, miks ja kus tekkis mikroetnonüüm *mul'k*? Kolm versiooni

Etnonüümide, sh mikroetnonüümide semantilist tüpoloogiat on innukalt uuritud ja asjaomane kirjandus on ulatuslik. Värskeima näite saab tuua meie lähinaabrusest: Antra Kļavinska on uurinud etnonüüme ja nende tekkemotiive latgali folkloori näitel ja kaitsnud mõni aeg tagasi sel teemal doktoritöö (Kļavinska 2015). Uurimistulemused kinnitavad, et emotsioonidest juhinduvad hinnangulised, nõökiva või koguni halvustava sisuga mikroetnonüümid pole paraku tavatud. Seda tüüpi etnonüümid on sünnifaasis kahtluseta eksoetnonüümid, s.o naabrite poolt antud. Loomulikult eeldan, et tekkefaasis oli eksoetnonüüm ka *mul'k*, kuid mis hetkest muutus see lõunaviljandlaste endoetnonüümiks (enesenimeks), pole selge. Karastunud sõnavaraaurija küll teab – aniharva õnnestub seista uue sõna imelise sünnihetke juures.²

¹ Nt Läti kultusfilmi „Limuzins Jāpu nakts krāsā” („Jaaniöö värvi limusiin”) heatahtlikus keelenaljas ei taipa latgal Jāzeps, mis on valesti, kui hääldab püüdlilikult *kak'is* pro *kak'is* ('kass') (võimalik soovi korral vaadata YouTube'is).

² Aga siiski, niisugust imetabast õnne näikse kogenud eesti keele õpetaja ja kirjamees Johannes Soll, fikseerides sõnapaari *vups* 'veeuputus, nutt' ja *vupsima* 'veeuputust tegema, nutma' sünnihetke ja -loo (Soll 1980: 56).

Esimene versioon. Max Vasmer on *mulgile* läti algupära esitades toonud samasisulisi näiteid Euroopa eri paigust. Analoogidele tuginedes on ta oletanud, et lõunaviljandlaste keelepruugis sageli korduv lätilaenuline *mulk* hakkas naabritele sedavõrd kõrva, et sobis nende arvates lõunaviljandlasi tabavalt tähistama; lisan – tühjenenud sealjuures algsest sisust. Just nii on kujunenud kas või saarlaste hüüdnimi *muga* Saaremaa murdekeelest naabritele kõrva hakanud ja veidrana tundunud pronoomenist *muga* 'mõni, osa, muist' (nt mugadel oli üks, mugadel oli kaks 'mõnedel oli üks, mõnedel oli kaks', vt EMS VI/26: 139).

Teine versioon. Soodsad eeldused mikroetnonüümi *mulk* sünniks kujunesid XVI saj lõpus ja XVII saj alguskümnenditel Ruhja (Rüjiena) piirkonnas, kui sealne etniline situatsioon dramaatiliselt muutus seoses Liivi sõja (1558–1583) sündmustega. Vene väed rüüstasid ja hävitasid 1560. a augustis Ruhja kihelkonna külasid, mille tagajärjel eestlaste arv vähenes. XVII saj esimestel kümnenditel hakkas kihelkonda ja hajusamalt põhja poole Saarde ja Viljandi suunas tulvama arvukalt lätlastest uusasukaid Kuramaalt, kes mh töid kaasa oma keeleuususe, mille ilmekaid jälgi leidub Ruhja piirkonna läti keeles ja kohanimistus tänapäevalgi. Piirkond lätistus, läti-eesti keelepiir nihkus tunduvalt põhja poole, seal aga eestistus lõplikult hiljemalt XVIII saj jooksul. Minu arvates on Paul Johansen (1938: 52 jj) Rootsi 1600., 1624. ja 1638. a revisjonidele toetudes väga usutavalt kirjeldanud piirkonna lätistumise kulgu. Revisjonide nimeainestik kõneleb sellest, et XVII saj alguskümnenditel olid paljud talukohad piirkonnas veel eestlaste käes, eriti kihelkonna põhjaosas (Arras, Moiseküll, Metzküll ja Kürbelshof (Johansen 1938: 52). Etniliste olude muutumine, segaasustus ja rinnutsielu tekitavad kokkupõrkeid, vastastikust vaenamist, pilklikku nimetamist jne. Johansen on oletanud, et sellistes oludes sündis pilkenimi *mulk* (Johansen 1938: 53, viide 14). Pae ja Lust näikse küll tundvat Johanseni kirjutist (Pae, Lust 2017: 441 joonealune 27), lähevad aga millegipärast sellest Johanseni esitatud intrigeerivast, kuid täiesti loogilisest oletusest vaikides mööda. Lolluse temaatika on seda tüüpi emotsionaalsetes mikroetnonüümides laialt viljeldud nähtus. Wiedemanni sõnaraamat tunneb läänlastele naabrite antud pilkenime *läne-loll* (Wiedemann 1973: 519), Vestringi sõnaraamatus leidub variant *Läne Lüll* 'Läänemaa talupoeg' (*Lül* 'juhm inimene', Vestring 1998: 125). Soomes on naaberkihelkonnad tähistanud pilkenimega *lollo* 'lollike' Edela-Soomes elavat Loimaa rahvast. Jne, jne. Pole nähtavasti liiaks ikka ja jälle endale meelde tuletada tõsiasja, et kipume hindama omaaegseid olusid, arusaamu jm tänapäevase mõõdupuuga.

mulgi päritolu teemat emotsionaalses sõnavõtus käsitlenud Eduard Vääri (2000: 11) rõhutab, et lätlased ei tunne sellelaadset eestlaste kohta käivat nimekuju. Sama seika toonitavad ka Pae ja Lust (2017: 440). Seda argumenti kommenteerides tahan juhtida tähelepanu vanade, n-ö folkloorsete etnonüümide äärmiselt lokaalsele levikule, nt eestlasi tähistav *kurrata* või *kurrats* (< ee *kurat*) ei ole ega pole kunagi olnudki ülelätiliselt tuntud. Ses suhtes on täiesti uues situatsioonis tänapäeva Lätis eestlasi märkivad ja sotsiaalmeedias viljeldavad *urmasi* või *estini*, mida tänu internetile tuntakse tõenäoliselt üle kogu Läti riigi.

Muide, veel ühel ootamatul moel on läti keel võinud mõjutada meie mikroetnonüüme, nimelt lõunaeesti taustaga *kene*-liitelisi nimesid, mis täiesti ilmselt jälgivad läti tuletusmalli ja millele on juhtunud tähelepanu juba Julius Mägiste (vt lähemalt Vaba 2004: 53).

Kolmas versioon. Jumekas on seegi oletus (ja vahest koguni kõige tõsem), et *mul'k* on lähtunud läti lisa- ja/või talunimest, see omakorda üldnimest *mul'kis*. Autorid väidavad ekslikult, et „Liivimaa Läti osas *Mul'ki-* ja *Mul'ku-* nimelisi kohti pole” (Pae, Lust 2017: 441). Nii see siiski ei ole. Jānis Endzelīns teatab vanadele allikatele („senrakstos”) toetudes *mulcke* talust Rūjienas (Ruhjas) (Endzelīns 1961: 456–457). Kättesaadava kirjanduse põhjal on võimalik osundada veel Limbaži piirkonna Aloja haldusüksuse Brīvzemnieki vallas asuvale järvele nimega *Mul'ka* ~ *Mul'ku ezers* ~ *Mul'kezers* (Endzelīns 1961: 456–457; Vietvārdu datubāze). Selle järvenime seost üldnimega *mul'kis* toetavad arvukad *stulb*-tüvelised järve-, jõe- ja soonimed (nendega on võimalik tutvuda nt Läti kohanimeandmebaasis Vietvārdu datubāze, vrd lt *stulbs* 'rumal, loll, taipamatu, juhm, napakas, nõme, nürimeelne, sõge jne'). Siin on ehk vajalik juhtida tähelepanu adjektiivivi *stulbs* semantilise hargmiku arhailistele liinidele 'liikumatu, kange, jäik' ja 'pime, mitterägev, nägemisvõimetu' (detailsemalt: LEV II: 312–313; vrd ka ee *sōge* 'pime, mitterägev' > 'loll, rumal, segane, taipamatu, vähearenenud, harimatu, mahajäänud'), mis on muide esindatud *mul'kis*-pere semantilises hargmikus, nagu osutasin juba eespool. *Mul'k*-tüvelisi kohanimelisi esineb ka Kuramaal (Dundaga) ja Latgales (Krāslava külad: ltg *Lelī Mul'ki*, *Mozī Mul'ki*, lt *Lielie Mul'ki*, *Mazie Mul'ki*) (Endzelīns 1961: 456–457; Vasmer 1971: 720; Vietvārdu datubāze). Leedu hüdronüümide etümoloogiline sõnaraamat esitab *mulk*-tüvelised veekogude nimed *Mulkiškio Skardelis* (jõgi) ja *Mulkiškis* (järv), mis on seotud kas otse hüüdnimedest lähtunud perekonnanimede *Mul'kis*, *Mul'kys* vahendusel üldnimega *mūlkis* 'loll, rumal (inimene), molutaja, arutu, mõistmatu' (või etümoloogiliselt muud päritolu, kitsalevikulise substantiiviga *mūl'kis* 'nuttur, vesistaja, piripill') (Vanagas 1981: 221; LPŽ: 280).

Läti nimeuurijad seovad perekonnanime *Mul'kis* üldnimega *mul'kis* ja arvavad ebasüüdsate perekonnanimede hulka (vt Staltmane 1981: 147). Inta Rogenbuka (2016: 34, 155) andmeil on *Mul'kis* antud Vidzemes kahele suguvõsale. Selle üsna ebahariliku nime tekkelugu pole Läti uurijad valgustanud.

mul'k* : *mul'gi* ja *mul'k* : *mul'gu* ning talunimed *Mul'gi* ja *Mul'gu

Autorid kirjutavad (Pae, Lust 2017: 440): „*mul'k* seostub peale rahvanimetuse veel eelkõige augu, ava, aiamulgu või läbikäigukohaga aias.” See seisukoht on ekslik: sõnapaar esindab graafilisi homonüüme, mis ei ole kuidagimoodi etümoloogiliselt seotud. *u*-tüveline *mul'k* : *mul'gu* kuulub läänemeresoome ühispärandisse, sama sõnapere liige on võib-olla ka vdj-sm-is-krj-vps *mul'ku* 'munandikott, munand, song jt' (SKES II: 350; EEW V: 1566; SSA 2: 177), ent *mul'k* : *mul'gi* ei kuulu siia. Julius Mägiste on oma doktoritöös (Mägiste 1928) ulatusliku keeleainestiku toel usutavalt näidanud, et *ee-*, *i-* ja *u-* tüvelised variandid on keeliti küll võimalikud lms **oi-*, **ei-* deminutiividest, nt **loll-oi*: ee *loll* : *lollī* ja *lolu* id., Kuu *lollukane* 'lollikene', vdj *lollī* ja *lollo* 'juhm, lollakas, juhmakas' (Mägiste 1928: 50, 69, 95, 122 jj), sm *lollee*, *lollī* 'loll', *lollo* (Loimaa rahva pilkenimi naaberkihelkondades); *u-* tüveline *mul'k* : *mul'gu* ei esinda seda tuletustüüpi, mistõttu etümoloogiline seos mikroetnonüümiga on välistatud. Selle eriline rõhutamine on vajalik kas või seetõttu, et autorid näikse soovivat *Mul'gi*-nimed seostada Põhja-Eestis levivate *Mul'gu*-nimedega. Kuid viimased

ei kuulu etümoloogiliselt siia. Lisanime *Mul(l)ika* jmt kaasamine samasse ringi pole samuti mõeldav.

Autorid on teinud tänuväärse töö, kogudes suure hulga hästi dokumenteeritud ainekku, kuid selle asjatundlik etümoloogiline analüüs seisab neil alles ees. Loodetavasti autorite ind ei raage ja nad jätkavad otsinguid ning käesolevad tagasihoidlikud kirjaread ei pärsi, vaid lisavad vunki.

Käesolev kirjatükk on valminud pelgalt autori huvist teema vastu ega ole seotud mitte ühegi rahastatava projektiga.

Kirjandus

Būga, Kazimieras 1961. Rinkiniai raštai III. Vilnius: Valstybinė politinės ir mokslinės literatūros leidykla.

EEW V = Julius Mägiste 2000. Estnisches etymologisches Wörterbuch V. Helsinki: Finnisch-Ugrische Gesellschaft.

EMS = Eesti murrete sõnaraamat VI, v 26. Tallinn: Eesti Keele Instituut, 2015.

Endzelīns, Jānis 1961. Latvijas PSR vietvārdi I:2. Rīgā: Latvijas PSR Zinātņu Akadēmijas izdevniecība.

IEW I–II = Julius Pokorny 1949–1959. Indogermanisches etymologisches Wörterbuch I–II. Bern: A. Francke AG Verlag.

Johansen, Paul 1938. Bruchstücke des Landbuches der Ordensmeister für Rujen und Helmet. – Beiträge zur Kunde Estlands, kd 21, lk 43–61. <http://www.mgh-bibliothek.de/dokumente/z/zsn2a044608.pdf> (26. VI 2017).

Kalima, Jalo 1936. Itämerensuomalaisten kielten balttilaiset lainasanat. (Suomalaisen Kirjallisuuden Seuran toimituksia 202.) Helsinki: Suomalaisen Kirjallisuuden Seura.

Kiparsky, Valentin 1936. Fremdes im Baltendeutsch. (Mémoires de la Société néophilologique de Helsingfors XI.) Helsinki: Société néophilologique.

Laua, A[līse] 1969. Latviešu literārās valodas fonētika. Otrais, papildināts izdevums. Rīga: Zvaigzne.

LEV II = Konstantīns Karulis 1992. Latviešu etimoloģijas vārdnīca II. Rīga: Avots.

LEW I–II = Ernst Fraenkel 1962–1965. Litauisches etymologisches Wörterbuch I–II. Heidelberg: Carl Winter, Universitätsverlag, Göttingen: Vandenhoeck & Ruprecht.

LPŽ = Lietuvių pavardžių žodynas L–Ž. Toim A. Vanagas. Vilnius: Mokslas, 1985–1989.

LV = Latviešu valoda. Prof. Andreja Veisberga redakcijā. Latviešu Universitāte: LU Akadēmiskais apgāds, 2013.

Mägiste, Julius 1928. *oi-*, *ei-* deminutiivid läänemeresoome keelis. Läänemeresoome nominaaltuletus I. (Acta et Commentationes Universitatis Tartuensis (Dorpatensis) B XII: 2.) Tartu.

Pae, Taavi, Lust, Kersti 2017. Kas mulgid on tõesti rumalad? – Keel ja Kirjandus, nr 6, lk 434–452.

Pae, Taavi, Remmel, Mari-Ann 2006. Eesti etnonüümid, võrdnimed ja piirkonnanimed. – Keel ja Kirjandus, nr 3, lk 177–190.

Rogenbuka, Inta 2016. Vidzemnieku uzvārdi. [Jumava, 2016.]

- SKES II = Yrjö Henrik Toivonen, Erkki Itkonen, Aulis J. Joki 1958. Suomen kielen etymologinen sanakirja II. (Lexica Societatis Fenno-Ugricae XII₂.) Helsinki: Suomalais-Ugrilainen Seura.
- Soll, Johannes 1980. Mis sa vupsid! – Kodumurre, nr 14, lk 56.
- SSA 2 = Suomen sanojen alkuperä. Etymologinen sanakirja 2. Peatoim Ulla-Maija Kulonen. (Suomalaisen Kirjallisuuden Seuran toimituksia 556. Kotimaisten kielten tutkimuskeskuksen julkaisuja 62.) Helsinki: Suomalaisen Kirjallisuuden Seura, Kotimaisten kielten tutkimuskeskus, 1995.
- Stalmane 1981 = Велта Сталмане, Латышская антропонимия. Фамилии. Москва: Наука.
- Suhonen, Seppo 1973. Die jungen lettischen Lehnwörter im Livischen. (Suomalais-Ugrilaisen Seuran toimituksia 154.) Helsinki: Suomalais-Ugrilainen Seura.
- Vaba, Lembit 1997. Uurimusi läti-eesti keelesuhetest. Tallinn–Tampere: Eesti Keele Instituut, Tampereen Yliopiston suomen kielen ja yleisen kielitieteen laitos.
- Vaba, Lembit 2004. „Hellad nimed”. Ühest lätitaustalisest perekonnanime-tüübist. – Emakeele Seltsi aastaraamat 49 (2003). Tallinn, lk 50–82.
- Vanagas, Aleksandras 1981. Lietuvių hidronimų etimologinis žodynas. Vilnius: Mokslas.
- Vasmer, Max 1920. Indo-Germaani laensõnad Eesti keeles. 1. Eesti mulk, gen. mulgi. – Eesti Kirjandus, nr 11–12, lk 343–346.
- Vasmer, Max 1921. [Sõna *mulk* (gen. *mulgi*) etümoloogia]. – Akadeemilise Emakeele Seltsi Aastaraamat, kd I (1920), lk 8.
- Vasmer, Max 1922. Mõned indo-euroopa laensõnad eesti keeles. – Eesti Keel, nr 1, lk 11–15.
- Vasmer, Max 1971. Russisches geographisches Namenbuch 5. Кут–Мумз. Wiesbaden: Otto Harrassowitz.
- Vestring, Salomo Heinrich 1998 [1710–1730]. Lexicon Estonico Germanicum. Tartu: Eesti Kirjandusmuuseum.
- Vääri, Eduard 2000. Mulgi kultuuri edasiarendamise ja rakendamise võimalusi. – Ettekanded I Mulgi konverentsilt Tõrvas 23.10.99. (Mulgi Kultuuri Instituudi Toimetised 1.) Viljandi, lk 9–13.
- Wiedemann, Ferdinand Johann 1973. Estnisch-deutsches Wörterbuch. Vierter unveränderter Druck nach der von Jakob Hurt redigierten Auflage. Tallinn: Valgus.

Võrgumaterjalid

- Kļavinska, Antra 2015. Etnonīmi latgaliešu folklorā: lingvistiskais aspekts. Promocijas darbs filoloģijas doktora grāda iegūšanai valodniecības zinātņu nozares baltu valodniecības apakšnozarē. Rīga: Latvijas Universitāte, Humanitāro zinātņu fakultāte. <https://dspace.lu.lv/dspace/handle/7/31016>
- Vietvārdu datubāze. Latvijas Ģeotelpiskās informācijas aģentūra. <http://vietvardi.lgia.gov.lv/vv>
- LKŽ = Lietuvių kalbos žodynas (t. I–XX, 1941–2002): elektroninis variantas. Toim Gertrūda Naktinienė. Vilnius: Lietuvių kalbos institutas 2005 (atnaujinta versija 2008). <http://www.lkz.lt>
- Etimologija = Lietuvių kalbos etimologinio žodyno duomenų bazė. <http://etimologija.baltnexus.lt>

Lühendid

ee = eesti keel; **is** = isuri keel; **krj** = karjala keel; **Kuu** = Kuusalu (rannikumurre); **It** = läti keel; **ltg** = latgali murdekeel; **sm** = soome keel; **vdj** = vadja keel; **vps** = vepsa keel.

Stupid Mulks: the thorny path of etymologisation

Keywords: Latvian-Estonian linguistic contact, etymology, microethnonyms, onomastics

The short study „Are Mulks really stupid?” published in the magazine *Keel ja Kirjandus* (2017/6, pp. 434–452) by Taavi Pae and Kersti Lust attempts to argue that the microethnonym *mul'k* does not originate in the Latvian common noun *mul'ķis* ‘fool, idiot, softhead’. The present article takes a closer look at the arguments presented by Pae and Lust, concluding that their own conclusions would have been more convincing if based on true knowledge of language history, in particular, of historical derivation, and on better orientation in Baltic materials, all anchored in sound methodological expertise, as the declared aim of their study was, after all, to find out the origin of the microethnonym *mul'k*.

Lembit Vaba (b. 1945), PhD, Foreign Member of the Latvian Academy of Sciences, phorest45@gmail.com